

«Лист до загубленої адресатки»

Максим Рильський

Ніяковий, сутулий, в гімназичній
Наївній формі, мрійник і позер,
Що тратився в компанії незвичній,
Як, зрештою, умію ще й тепер,—

Такий я був у Корсуні, над Россю,
Коли тебе я вперше т и назвав,
Коли в твоєму темному волоссі
Дощу ясного пахощі вчував,

Коли з твоєї пригорщі легкої —
Ти пам'ятаєш? — воду з джерела
Холодну пив, а з тиші лісової
Текучим медом іволга пливла,

Коли мій друг із цяцьки-пістолета,
Ревнючи, стрілився за кущем,
Коли читали Гамсуна і Фета,
Коли під літнім бігали дощем

Навзаводи — і під пахучим сіном
Безтямно цілувались крадькома,
І хвилювалась над твоїм коліном
Лише тоненька суконька сама,

Коли я був такий дурний і дикий,
Як знов хотів би — і не можу бути...
Усе це, може, щастя й невелике,

Та більшого не вмів я досягнути.

Та що! Бабусі навіть довгі спиці,
Що, певне, мільон панчіх сплели,
І стиглі пресолодкі полуниці,
Що на очах палали і росли,

Що ти мені на підвіконня вранці
Тихенько клала,— чи забути ж їх?
А чистих ранків золото й рум'янці!
А плескіт весел, вірних і живих!

Це все було — не може бути й мови!
І яблуна, і пісня, і вікно,
І потиск рук лукавий та нервовий
У пільмі поганенького кіно,

І вогких уст сердите надування,
І усміх, що до серця пропікав,
І досить легкодумне розставання,
Де не лилися сльози у рукав...

Які там сльози! Хмари лебедині
Плили над нами, струмувала даль,
І вірилось, що лиш на те людині,
Щоб радощі підкреслити, печаль.

І ще не знав я, що асфальт перону
І приступка у поїзді брудна
Сльозу колись родитимуть солону,
Тим гарячішу, що вона — одна.

Я сипав дотепи, махав кашкетом,

Я був незмушений, я червонів,
Не певен був, яких воно поетам
В таких випадках уживати слів,

І, зрештою, зрадів, коли поволі
Мій поїзд рушив, беручи розгон,
І чарівнича невідомість колій,
Похитуючи, понесла вагон.

А далі — Фастів, де найняв я коні
За п'ять рублів — останніх, що були,
І гордо розвалився в фаєтоні,
Якого шкапи ледве-ледь тягли.

І грали балагульські балабони,
І машталір хитавсь на передку,
І прив'ядав троянди цвіт червоний
На синій куртці в лівому кутку.

То ж ти його, відома річ, зірвала,
Ти й приколола, і вколола ним,
І пелюстків принада нетривала
Здавалась вічною лиш нам одним.

А далі... Що ж! Нехай би і нічого!
Умер, напевне, сивий машталір,
Хтось інший виряджає у дорогу
Когось молодшого, і юний зір

Ані одна сльозинка не туманить,
Бо щастя, бо життя — без берегів,
І, може, їх надія не обманить,
Отих мені не знаних юнаків!

Не знаю, де ти, хто ти, що ти нині,
Усе перекотилось без сліда...
Та вірю, як приречено людині,
Що й досі ти прекрасна й молода.

Жовтень. 1939 р., Львів